

GEMEENTE BOEKEL

Memo 2021/54

MEMO

Aan : De Raads- en burgerleden

Van : College van Burgemeester en Wethouders

Betreft: : Stand van zaken wetswijziging Woonplaatsbeginsel Jeugd en de implementatie ervan.

Datum : 28 september 2021

Inleiding

Per 1 januari 2022 gaat de Wet wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. Het woonplaatsbeginsel (wpb) in de Jeugdwet regelt welke gemeente (financieel) verantwoordelijk wordt. Het huidige wpb is gebaseerd op de woonplaats van de gezagsdrager van een jeugdige. Het nieuwe wpb gaat uit van de woonplaats waar de jeugdige staat ingeschreven op het moment van de zorgvraag.

Voor gemeenten en zorgaanbieders betekent de implementatie van het nieuwe wpb een behoorlijke (administratieve) verandering. Men verwacht dat per 1 januari 2022 zo'n 12.000 jeugdigen 'administratief' zullen gaan verhuizen.

Implementatie

Landelijk convenant

Om de implementatie van deze wet soepel te laten verlopen én de administratieve lasten voor gemeenten en zorgaanbieders zo laag mogelijk te houden, heeft de VNG een convenant opgesteld als aanvulling op de wet. Dit convenant is opgesteld samen met gemeenten en is vastgesteld door de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs.

Ook hebben gemeenten en zorgaanbieders uitgesproken behoefte te hebben aan duidelijke afspraken over de implementatie van het wpb om te voorkomen dat onduidelijkheden nadelige gevolgen hebben voor jeugdigen waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn. Daarom zijn (aanvullende) afspraken gemaakt, in nauwe afstemming met gemeenten, die zijn vastgelegd in het convenant.

Met de ondertekening van het convenant zijn gemeenten gebonden aan de afspraken. De afspraken in het convenant zijn enkel van toepassing op de migratiegroep. Het convenant is goedgekeurd door de VNG-commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs van de VNG op 15 april 2021. Wethouder Willems heeft het convenant namens gemeente Boekel ondertekend.

Migrerende jeugdigen

Zorg met verblijf

In de afgelopen maanden is door gemeente Boekel uitgezocht welke jeugdigen nu jeugdhulp (met verblijf) ontvangen waarvan de zorg doorloopt na 2022. Hiermee voorkomen we dat jeugdigen bij de overgang naar het nieuwe wpb tussen wal en schip vallen. De jeugdigen die per 1 januari 2022 door het nieuwe wpb 'administratief' gaan verhuizen naar een andere gemeente, noemen we de migratiegroep. Dit zullen bijna uitsluitend jeugdigen zijn 'met verblijf'.

Om te achterhalen welke jeugdigen er in Boekel zorg met verblijf ontvangen, wordt sinds april 2021, elke maand een uitdraai gedaan binnen het backofficesysteem. Van deze jeugdigen wordt

onderzocht in welke woonplaats de jeugdigen woonachtig waren voorafgaand aan de start van de verblijfszorg. Het uitzoeken hiervan kost gemiddeld enkele uren per jeugdige. De gevonden gemeente is namelijk, op basis van het nieuwe wpb, per 1 januari 2022 financieel verantwoordelijk i.p.v. gemeente Boekel.

Alle benodigde informatie (per jeugdige) wordt vervolgens verwerkt in een door de VNG opgestelde transporttool. Deze transporttool wordt maandelijks door elke gemeente afzonderlijk ge-upload en gedownload. Daarmee is het aantal migrerende jeugdigen zichtbaar voor elke gemeente.

Ambulante zorg

De groep jeugdigen die alleen ambulante hulp ontvangen worden vanaf november uitgezocht. Het heeft geen zin om dit al in een vroeg stadium uit te zoeken want het gaat om kortlopende zorgtrajecten. Het is ook niet veel werk want alleen de huidige woonplaats is relevant.

Voorlopig aantal

Intern onderzoek laat zien dat er op dit moment twee 'Boekelse' jeugdigen (met verblijfszorg) migreren naar een andere gemeente. Het aantal (met verblijfszorg) dat naar Boekel migreert staat op dit moment op drie. De definitieve aantallen, en alle daarbij horende informatie, zullen uiterlijk 31 december 2021 bekend zijn

Warme overdracht

Elke jeugdige zal met een warme overdracht migreren naar gemeente Boekel of naar een andere gemeente. Zorgdragen dat de jeugdigen cf. wpb administratief en in de uitvoering op de juiste manier zijn verwerkt, is een lokale gelegenheid en vindt al plaats.

Regionale contractering

Om te organiseren dat de uitvoering van specialistische jeugdhulp ook contractueel goed is geregeld, is het noodzakelijk dat er afspraken vastliggen tussen zorgaanbieders en gemeenten. De inkooporganisatie van jeugdhulpregio Noordoost Brabant (RIOZ) faciliteert de 'afspraken met zorgaanbieders' voor het leveren van specialistische jeugdhulp voor de gemeenten in de regio.

De RIOZ zal op basis van een eerste inventarisatie komen met een handreiking rond het uitvoeren van het 'indiceren' van de hulp voor deze groep jeugdigen. Tevens wordt tot 1 januari 2022 nog twee maal een verzoek gedaan om gegevens aan te leveren. Zo wordt gewaarborgd dat ook jeugdigen die op dit moment nog niet in de transporttool voorkomen ook tijdig in beeld zijn. RIOZ is afhankelijk van de aanlevering van alle gemeenten binnen de regio om beeld te krijgen van de omvang. Daarop aansluitend kan men een passend procesvoorstel/handreiking opleveren over hoe de regio het proces van indicatie tot afrekening vorm gaat geven.

Financiële gevolgen en dekking

Convenant

Aan de ondertekening van het convenant waren geen kosten verbonden. De invoering van de wet per 1 januari 2022 kan wel gevolgen hebben voor het lokale budget. Aan de hand van deze raadsmemo wordt uw raad geïnformeerd over eventuele gevolgen door de invoering van het wpb.

Algemene gevolgen migratiegroep

De gevolgen voor de regiogemeenten afzonderlijk en daarmee voor het regionale en lokale financiële kader zijn vooralsnog helaas onbekend. Deze worden pas concreet als we een totaalbeeld hebben van de jeugdigen die naar Boekel migreren maar ook vanuit Boekel naar een andere gemeente migreren. Dat proces is al in gang gezet en loopt van 1 april t/m 31 december 2021.

Het aantal migrerende jeugdigen en de daar bijhorende kosten en/of gevolgen worden in q4 2021 en q1 van 2022 zichtbaar. Contracten worden één op één overgenomen en ook de kosten hiervan. Op basis van de cijfers die in q1 van 2022 bekend zijn, wordt duidelijk wat de gevolgen zijn voor het lokale budget. Een eventueel tekort of overschot zal verwerkt worden via de voorjaarsnota van 2022.

U wordt in q1 geïnformeerd over de gevolgen voor het lokale budget door de invoering van het wpb.

Kosten Jeugdzorgplus

Voor JeugdzorgPlus zijn de mogelijke extra kosten wel al meegenomen in de regionale begroting. Deze is met 20% (€ 1.053.073,-) opgehoogd. Reden is dat er geen aanbieders zijn gevestigd binnen de grenzen van de regio Noordoost-Brabant. De jeugdigen met een voogdij-maatregel uit de regio Noordoost die daar nu verblijven, komen voor rekening van de gemeenten volgens het huidige wpb. Dat zijn de gemeenten Deurne (Bijzonder Jeugdwerk), Zetten (OG-Heldering), en Cadier en Keer (Via Jeugd). Na wijziging van het wpb komen zij voor rekening van de regio Noordoost-Brabant. Er komen dus jeugdigen en kosten bij voor de regio. Gemeenten worden hiervoor niet gecompenseerd. Omdat alle JeugdzorgPlus instellingen buiten de regio gevestigd zijn zien we bij onze jeugdigen met een voogdij-maatregel een stijging van de kosten.

Compensatieregeling groep ' woonplaats onbekend'

Er is, voor de jaren 2022 en 2023, een compensatieregeling voor de groep 'woonplaats van oorsprong onbekend'. Deze compensatieregeling geldt alleen voor kinderen die tenminste jeugdhulp met verblijf ontvangen. Deze compensatieregeling wordt ingericht voor de groep jeugdigen waarvan de woonplaats in de Basisregistratie Personen, die deze jeugdigen hadden op het moment dat zij een jeugdhulptraject met verblijf in gingen, niet bekend is. De vraag is of gemeente Boekel aanspraak maakt op een eventuele compensatie. Dit lijkt niet het geval maar dit zal nog duidelijk worden.

(Juridische) Risico's

- Het is mogelijk dat er minder jeugdigen van Boekel naar andere gemeenten migreren dan dat er naar Boekel migreren. Het tegenovergestelde is natuurlijk ook mogelijk. Vanzelfsprekend heeft dit gevolgen voor het lokale budget.
- De gemeente is wettelijk verplicht voldoende en passende Jeugdhulp in te kopen. Deze wettelijke plicht behelst een openeind-regeling. Als vastgesteld is dat Jeugdhulp nodig is (en niet kan wachten) zal de gemeente dat moeten betalen, ongeacht het feit of het door het rijk toegekende budget hiertoe toereikend is of niet.
- Het is mogelijk dat gemeente Boekel geen aanspraak kan maken op de compensatieregeling voor de groep 'woonplaats van oorsprong onbekend'.

Zoals eerder vermeld worden het aantal migrerende jeugdigen en kosten in q4 2021 en q1 van 2022 zichtbaar. U wordt in q1 2022 geïnformeerd over de gevolgen voor het lokale budget m.b.t. de invoering van het wpb.